Huvudman

Broholm Education AB
Org. nr 559414-8594
marie.pilfalk@broholmskolan.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Broholmskolan Jung i Vara kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 24 april 2025.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Broholm Education AB att senast 20 januari 2026 ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande beslut om betyg och betygskatalog. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Broholm Education AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Broholm Education AB ska vidta följande åtgärder

Beslut om betyg och betygskatalog

1. Se till att beslut om betyg, när undervisningen bedrivs av lärare utan legitimation, fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Det ovansagda gäller inte om undantag från bestämmelsen är tillämpliga. (3 kap. 16 § skollagen och 6 kap. 5–6 §§ skolförordningen [2011:185])
2. Se till att beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog i enlighet med författningarnas krav. Det innebär att den eller de lärare som har beslutat om ett betyg ska datera uppgiften om betyg i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt. Huvudmannen ska komma in med betygskatalogen för höstterminen 2025 i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 10 § skolförordningen samt 7 och 11 §§ Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [2011:123])

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser syfte och centralt innehåll i ämnet slöjd samt undervisningstid.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:321) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen inledde våren 2025 en tillsyn under första verksamhetsåret av Broholmskolan Jung med årskurserna F-6 i Vara kommun. Tillsynen omfattade bestämmelser gällande syfte och centralt innehåll i ämnet slöjd, undervisningstid, beslut om betyg och betygskatalog, extra studietid och fjärrundervisning.

Skolinspektionen har den 24 april 2025 beslutat att förelägga Broholm Education AB att senast den 25 augusti 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande beslut om betyg och betygskatalog samt undervisningstid.

Broholm Education AB har den 22 augusti 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Vidare har huvudmannen efter begäran inkommit med kompletterande dokumentation den 3 september 2025.

Skolinspektionen har den 22 september 2025 genomfört intervju med rektor samt representant för huvudmannen. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Broholm Education AB har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpts.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra

författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Beslut om betyg och betygskatalog

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i beslut den 24 april 2025 bedömt att det fanns brister i skolans arbete med att besluta om betyg och att föra betygskatalog. Av Skolinspektionens beslut framgår att betyg inte beslutats och signerats tillsammans med legitimerad lärare, när läraren som bedrivit undervisningen saknar legitimation.

Huvudmannen har i redovisningen inkommit med samtliga betygskataloger för vårterminen 2025. I betygskatalog för ämnena matematik, teknik, bild, och musik framgår att det inte är samma person som anges som undervisande lärare som anges som betygssignerande lärare. Vidare framgår av betygskatalog för ämnena idrott och hälsa, slöjd, engelska och svenska som andraspråk att rektor anges som betygssignerande lärare. I samtliga av dessa betygskataloger anges en annan person som undervisande lärare i ämnet.

Huvudmannen uppger i den skriftliga redovisningen att de lärare som bedrivit undervisning i slöjd saknar lärarlegitimation varför lärarna har diskuterat ämnet med rektorn som sedan har signerat betygen. Vad gäller betygsättning och signering av betygskatalog i övriga ämnen uppger huvudmannen följande. Undervisande lärare som är legitimerad, men saknar behörighet för att undervisa årskurs 6, betygsätter och diskuterar med signerande lärare som är legitimerad i årskursen eller i vissa fall rektor som sedan signerar betygen. Rektorn har även signerat ett betyg för en elev i årskurs 6 eftersom betyget beslutades om senare än övriga betyg.

Rektor och representant för huvudmannen bekräftar i intervju att i de fall som en legitimerad lärare saknar behörighet i ett ämne och stadiet/årskursen diskuterar läraren betygsättning med en annan lärare som är behörig i ämnet och stadiet/årskursen. Det är sedan den lärare som är behörig i ämnet och stadiet/årskursen som signerar betyget. Om det saknas en lärare med behörighet i ett ämne och stadie/årskurs samråder de tillsammans med rektorn om betyget. Rektor signerar sedan i egenskap av rektor. Detta gäller även om undervisande lärare saknar lärarlegitimation och de på skolan saknar en lärare som är behörig i ämnet. Betygsignerande lärare och rektor uppges inte ha undervisat eleverna i aktuella ämnen.

Rektorn uppger vidare att hon inte är anställd som lärare och inte har några utlagda timmar för undervisning.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 16 § skollagen framgår att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. I 6 kap. 3, 4, 5 och 6 §§ skolförordningen regleras vissa situationer när undantag görs från 3 kap. 16 § skollagen och hantering av dessa situationer.

Av 6 kap. 10 § skolförordningen framgår att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs. Av 4 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg.

Av 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det fortsatt finns brister i skolans arbete med att besluta om betyg och att föra betygskatalog.

Av tillsynen framgår att rektor beslutat om betyg samt signerat betygskatalogen i ämnet slöjd för att undervisande lärare i ämnet saknat legitimation samt att det saknats behörig lärare i ämnet på skolan. Det har inte framkommit att situationen varit sådan att det saknats praktiska möjligheter för en annan legitimerad lärare att delta i beslutet om betyg, eller att någon annan undantagssituation varit tillämplig. Detta är därför inte ett sådant undantagsfall när rektor, som inte har undervisat, kan besluta om samt signera betyg.

Vidare framgår att när en lärare saknar behörighet i ett ämne eller stadie/årskurs sker betygsättning tillsammans med en annan lärare som har den behörigheten eller med rektor, trots att dessa inte har undervisat eleverna i ämnet. Enligt skollagens bestämmelse ska betyg beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Det är även den som beslutar om betyg som ska signera betygskatalogen. Detta förfarande är därför en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Broholm Education AB verksamhet vid Broholmskolan Jung uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om betyg och betygskatalog samt garanterad undervisningstid. Det finns därför skäl att förelägga Broholm Education AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Syfte och centralt innehåll i ämnet slöjd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i beslut den 24 april 2025 bedömt att huvudmannen och rektorn inte säkerställer att eleverna i årskurs 1–3 ges hela det centrala innehållet i slöjd. Av beslutet framgick att eleverna i lågstadiet inte arbetat med materialen trä och metall, eller med verktyg kopplade till dessa material.

Av huvudmannens skriftliga redovisning framgår att för årskurs 3 bedrivs den huvudsakliga undervisningen i slöjd i skolans lokaler i Jung. Övervägande del av undervisningen kommer eleverna att arbeta med textilmaterial med hjälp av lämpliga verktyg och hantverkstekniker. Vid tre lektioner per termin kommer eleverna att arbeta med trä- och metallmaterial med lämpliga verktyg och hantverkstekniker i en träslöjdssal på huvudmannens skolenhet i Lidköping. Vidare uppger huvudmannen att eleverna kommer att ha en del av undervisningen utomhus. Då kommer eleverna att få möta och arbeta både med textil-, trä- och metallmaterial på olika sätt utifrån syfte och centralt innehåll.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 8 § skollagen framgår att det för varje ämne ska finnas en kursplan. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om kursplaner.

Av 9 kap. 1 § skolförordningen framgår att för grundskolan gäller en läroplan enligt 1 kap. 11 § första stycket skollagen.

Av kursplanen för ämnet slöjd för elever i årskurs 1–3 framgår bland annat att undervisningen i ämnet slöjd ska syfta till att eleverna utvecklar

förmågan att formge och framställa föremål genom att arbeta med olika material och hantverkstekniker. Av det centrala innehållet för eleverna i årskurs 1–3 framgår att undervisningen ska innehålla materialen metall, textil och trä. Undervisningen ska också innehålla materialens egenskaper och användningsområden samt hur verktyg och redskap benämns och hur de används på ett säkert och ändamålsenligt sätt (Lgr 22, 5.17 Slöjd).

Skolinspektionens bedömning

Mot bakgrund av ovan redovisade omständigheter bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristerna vid skolenheten avseende syfte och centralt innehåll i ämnet slöjd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i beslut den 24 april 2025 bedömt att huvudmannen och rektorn inte säkerställer att eleverna på låg- och mellanstadiet ges den garanterade undervisningstiden i ämnet hem- och konsumentkunskap.

Huvudmannen har i sin redovisning inkommit med schema för samtliga årskurser samt med beslutad timplan för läsåret 2025/26.

Huvudmannens representant uppger i intervju att elever i årskurs 6 kommer att ha undervisning i hem- och konsumentkunskap vid nio tillfällen per läsår, 120 minuter per tillfälle, på huvudmannens skolenhet i Lidköping. Huvudmannen uppger vidare att elever i årskurs 4 och 5 kommer att ges åtta timmars undervisning per läsår och att dessa timmar är förlagda under schemapositionen kallad ”Skogen”. Anledningen till att huvudmannen inte angav detta i den första skriftliga redovisningen var att efter de hade lagt läsårsschemat sett att de behövde komplettera med fler timmars undervisning i ämnet.

Vid en kontrollräkning av inkomna scheman, huvudmannens uppgift om undervisningstiden i årskurserna, att tid omfördelats till skolans val samt att undervisningstiden beräknas på 36 veckor framgår att eleverna erbjuds de undervisningstimmar som minst ska erbjudas i hem- och konsumentkunskap.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 4 § skollagen framgår att det ska finnas skolans val och att skolans val får omfatta ett lokalt tillval om Skolverket godkänt det.

Av 9 kap. 3 § skolförordningen framgår att bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) finns i bilaga 1 till skolförordningen.

Av 9 kap. 4 § skolförordningen framgår att huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden.

I bilaga 1 till skolförordningen anges för varje ämne och stadium den undervisningstid i timmar som en elev minst har rätt till. Enligt timplanen ska eleverna ha minst 2 634 timmars garanterad undervisningstid under högstadiet. Enligt timplanen ska eleverna på låg- och mellanstadiet få 40 timmars undervisning i ämnet hem- och konsumentkunskap. Skolans val får utgöra högst 600 timmar av den totalt garanterade undervisningstiden om 6 890 timmar för hela grundskolan. Vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval och matematik får dock inte minskas.

Skolinspektionens bedömning

Mot bakgrund av ovan redovisade omständigheter bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristerna vid skolenheten avseende undervisningstid. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Alice Odéen

Signerat av: Alice Odéen

X Elina Eliasson

Signerat av: Elina Eliasson